

นิตดา กลั่นรูป¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วริศรา เหล่าบำรุง²

¹นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ 1) เพื่อศึกษาการจัดการวิสาหกิจชุมชนและการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการวิสาหกิจชุมชนกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 218 ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างด้วยค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบปกติ (Multiple Regression analysis) ด้วยวิธี Enter

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 44.21 ปี ตำแหน่งกรรมการร่วม ระดับการศึกษาประถมศึกษา รายได้ 5,000-10,000 บาท/เดือน

1. การจัดการวิสาหกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับด้านค่านิยมรวมมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากร ทักษะ โครงสร้าง กลยุทธ์ ระบบ และรูปแบบ การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผลมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านความพอประมาณ

2. ข้อมูลส่วนบุคคลด้าน เพศ ระดับการศึกษา และรายได้ไม่มีผลต่อการให้ความสำคัญในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับด้านตำแหน่งไม่มีความแตกต่างในการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

3. การจัดการวิสาหกิจชุมชนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร้อยละ 87.9 โดยด้านโครงสร้าง รูปแบบ และค่านิยมรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่สำหรับการจัดการด้านกลยุทธ์มีผลทางตรงกันข้ามกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และด้านระบบ บุคลากรและทักษะไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำสำคัญ : เศรษฐกิจพอเพียง/การจัดการ/วิสาหกิจชุมชน

Community enterprise management by sufficient economic theory in Nakhonsawan

Nirada Klantoo¹ Varisara Lawbaumrung²

Abstract

The purposes of this study were to study 1) community enterprise management and action by Sufficient Economic Theory in Nakhon Sawan 2) to compare characteristics of peoples that affected action by Sufficient Economic Theory in Nakhon Sawan , and 3) to study the relationship between community enterprise management and action by Sufficient Economic Theory in Nakhon Sawan. The sample of this research included all 218 community enterprises. Data collection was done by using the questionnaires. The statistics involved were quantitative and were presented in percentages, arithmetic means, standard deviation and Pearson correlation. The hypothesis testing employed the Independent sample t-Test, One-Way ANOVA of Variance Pearson correlation and Enter Multiple regression analysis.

The findings can be concluded as follows: The characteristics of community enterprise were female, with average age of 44.21 years old, office in Joint committee, highest education level of mostly primary education and average income of 5,000-10,000 Bath/Mont.

1. Community enterprise management from sample at high level that the sample focus on (1) Shared values (2) Staff (3) Skill (4) Structure (5) Strategy (6) System and (7) Style, action by Sufficient Economic Theory from sample at high level that the sample focus on (1) Reasonable mostly and then were (2) Moral (3) Knowledge (4) Self-immunity (5) Moderation. 2. The different in characteristics of community enterprise (Sex, Graduated and Income) did affect action by Sufficient Economic Theory in Nakhon Sawan as significantly at the level of 0.05

3. Community enterprise management could forecast the action by Sufficient Economic Theory at 87.9 %. Structure, Style and Shared values factors were positive forecasts. Strategy were negative forecasts, and System and Staff were not related to competitiveness of SMEs in Nakhon Sawan.

Keyword : e-GP / Sub-district administrative organization/proficiency
of management

บทนำ

วิสาหกิจชุมชนไม่ใช่กิจกรรมเดียวที่ทำได้ในปริมาณมากเพื่อมุ่งสู่ตลาดใหญ่ แต่เป็นกลุ่มกิจกรรมที่ชุมชนคิดได้จากการเรียนรู้ใช้ศักยภาพและทรัพยากรต่าง ๆ ที่เป็นทุนของตนเอง ที่ยังไม่ได้มีการพัฒนา ยังไม่มีการระดมทุนการเพิ่มมูลค่าให้สิ่งเหล่านี้ กิจกรรมของวิสาหกิจชุมชนเหล่านี้ไม่มีความซับซ้อน ล้วนแต่เป็นการทำกิน ทำใช้ แทนการซื้อขายจากตลาด เป็นการจัดการระบบการผลิตและการบริโภคใหม่ ปัญหาที่ผ่านมาของวิสาหกิจชุมชนไม่ใช่เรื่องการผลิต แต่ผลิตได้มากมายจนไม่รู้จะขายที่ไหน ต้องปรับวิธีคิดใหม่ถ้ายังทำอะไรแบบเดียวเพื่อตลาดอย่างเดียวล้ายกับการ "ปลูกพืชเดียว" ก็จะพบปัญหาแบบ "พืชเดียว" แต่ถ้าทำแบบเกษตรผสมผสานและวนเกษตรก็จะเน้นการทำวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้พอกินพอใช้ก่อนแล้วค่อยพัฒนาไปสู่การจัดการเชิงธุรกิจเมื่อพอเพียงและพึ่งตนเองได้ก็สามารถผลิตให้เหลือเพื่อตลาดได้ ถ้าเกิดขายไม่ได้ก็ไม่เสียหายถ้าขายได้ก็เป็นกำไร ถ้าหากคิดจะนำผลผลิตออกสู่ตลาดก็อาจทำได้ แต่ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ (สำนักงานเกษตรอำเภอนครชัยศรี, 2556)

สถาบันถ่ายทอดความรู้เศรษฐกิจพอเพียงได้นำเสนอการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในองค์กรธุรกิจ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ธุรกิจ สามารถเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันขณะที่ยังมีความไม่พร้อม หรือยังไม่แข็งแรง พร้อมๆ กับการไม่ประมาทและไม่โลภมากเกินไป จนเมื่อแข็งแรงพอ ก็สามารถเข้าสู่การแข่งขันในแบบที่ไม่ใช่มุ่งแพ้ชนะอย่างเอาเป็นเอาตาย แต่เป็นการแข่งขันอย่างสร้างสรรค์ คือเพื่อเสริมสมรรถภาพและความเข้มแข็ง ในขณะเดียวกันเศรษฐกิจพอเพียงก็มีใช้เศรษฐกิจที่ส่งเสริมลัทธิบริโภคนิยมอย่างไร้ขอบเขต แต่ให้พิจารณาและใช้ประโยชน์จากกระแสโลกาภิวัตน์อย่างชาญฉลาด รู้เท่าทัน สามารถเลือกรับเฉพาะสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในระยะยาว (พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์, 2554)

พื้นฐานในการจัดการธุรกิจในทางทฤษฎี การดำเนินงานด้านธุรกิจโดยตรงนั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการองค์กรที่ดีและเหมาะสม ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากรูปแบบกระบวนการต่างๆในการบริหารงานองค์กรธุรกิจ ตามหลักกระบวนการ 7s ของ McKinsey (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2539 : 37-37) เป็นหนึ่งกลยุทธ์การบริหารจัดการ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัย 7 ประการในการประเมินองค์กร ประกอบด้วย กลยุทธ์ (Strategy) โครงสร้าง (Structure) ระบบ (System) บุคลากร (Staff) ทักษะ (Skill) รูปแบบ (Style) ค่านิยมร่วม (Shared values) ดังนั้นการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนที่มีลักษณะเป็นการทำธุรกิจของชุมชน จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการตามหลัก 7s ที่ดีด้วยเช่นกัน และเพื่อความยั่งยืนด้วยการดำเนินโดยมีผลประโยชน์ของชุมชนเข้ามาเกี่ยวข้อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นสิ่งควรนำเข้าไปเป็นแบบอย่างในการวางกลยุทธ์การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาในหัวข้อ การจัดการวิสาหกิจชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อทราบถึงการจัดการวิสาหกิจชุมชนและแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการวิสาหกิจชุมชนกับแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการจัดการวิสาหกิจชุมชนเพื่อใช้ในการบริหารงานในองค์กรทำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลภายในองค์กร นำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก่ผู้ประกอบการธุรกิจสาขาอื่น ๆ ที่มีรูปแบบการดำเนินการคล้ายคลึงกันได้อีกต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการวิสาหกิจชุมชนและแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการวิสาหกิจชุมชนกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือผู้บริหารวิสาหกิจชุมชนในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบในจังหวัดนครสวรรค์ โดยจำนวนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์มีทั้งสิ้น 62 หมู่บ้าน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครสวรรค์, 2555) และจำนวนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์มีทั้งสิ้น 840 วิสาหกิจชุมชน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2556)

กลุ่มตัวอย่าง ศึกษาได้ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยตารางสำเร็จรูปโดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามาเน (Yamane) (ศุภพงษ์ ปิ่นเวหา, 2551 : 77) จากการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ค่าเท่ากับ 218 ตัวอย่าง ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตัวแปรอิสระ การจัดการวิสาหกิจชุมชน (7-S) ประกอบด้วย กลยุทธ์ (Strategy) โครงสร้าง (Structure) ระบบ (System) การจัดการบุคคลเข้าทำงาน (Staff) ทักษะ (Skill) รูปแบบ (Style) ค่านิยมร่วม (Shared values)

ตัวแปรตาม การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามเรื่อง การจัดการวิสาหกิจชุมชน ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2 การจัดการวิสาหกิจชุมชน และตอนที่ 3 การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ตอบเป็นน้ำหนักคะแนนความคิดเห็นด้วยมาตราประมาณค่า (Rating scale) ด้วยมาตราวัดแบบตัวเลข 0-10

คุณภาพของแบบสอบถาม คำนวณความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/จุดประสงค์ (IOC) ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) เรื่องการจัดการวิสาหกิจชุมชน = 0.951 ค่าความเชื่อมั่นจากแบบสอบถามเรื่องการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง = 0.930

การวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ใช้สถิติพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency), ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$), และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สถิติสำหรับการเปรียบเทียบข้อมูล ประกอบด้วย ค่าสถิติ t-test ด้วยวิธี Independent sample t-test และค่าสถิติ F-test ด้วยวิธี One-Way ANOVA of Variance

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สถิติสำหรับการหาความสัมพันธ์ของข้อมูล ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย R^2 ด้วย Multiple Regression analysis วิธี Enter

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการจัดการวิสาหกิจชุมชนและการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์

ตารางที่ 1 การจัดการวิสาหกิจชุมชน(n = 218)

การจัดการวิสาหกิจชุมชน	ระดับการจัดการ	
------------------------	----------------	--

	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	เรียงลำดับ
1. กลยุทธ์	0	10	8.56	1.162	3
2. โครงสร้าง	0	10	8.66	1.786	5
3. ระบบ	0	10	8.45	2.754	7
4. บุคลากร	0	10	9.17	1.154	2
5. ทักษะ	0	10	9.00	1.187	4
6. รูปแบบ	0	10	7.85	1.818	6
7. ค่านิยมร่วม	0	10	9.29	1.095	1
ภาพรวมการจัดการวิสาหกิจชุมชน	0	10	8.71	1.565	

ตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการจัดการวิสาหกิจชุมชน ด้าน ค่านิยมร่วม มากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากร ทักษะ โครงสร้าง กลยุทธ์ ระบบ และรูปแบบ ตามลำดับ

ตารางที่ 2 การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (n=218)

การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้				เรียงลำดับ
	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
1. ด้านความพอประมาณ	2	10	7.50	1.529	5
2. ด้านความมีเหตุผล	2	10	9.32	1.107	1
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	2	10	8.52	1.510	4
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	2	10	8.90	1.400	3
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	5	10	9.19	1.460	2
รวม	2	10	7.42	1.166	

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านความพอประมาณ ตามลำดับ

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคล (เพศ) กับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ (n= 218)

การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ตำแหน่ง		t-Test	Sig.
	ชาย	หญิง		
ค่าเฉลี่ย	9.2245	8.4785	94.934	0.002*
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.59792	1.30625		

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า เพศมีผลต่อการให้ความสำคัญในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมีการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคล (ตำแหน่ง) กับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ (n= 218)

การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ตำแหน่ง					F	Sig.
	ประธานกลุ่ม	รองประธาน	เหรัญญิก	เลขานุการ	กรรมการร่วม		
ค่าเฉลี่ย	8.86	8.37	8.49	8.79	8.73	0.933	0.446
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.951	2.605	0.657	0.605	0.911		

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ตำแหน่งไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคล (ระดับการศึกษา) กับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ (n= 218)

	ระดับการศึกษา		
--	---------------	--	--

	ต่ำกว่า ประถม ศึกษา	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษาหรือ เทียบเท่า	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี		
ค่าเฉลี่ย	8.82	8.88	7.93	8.85	9.10	8.529	0.000*
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	0.582	0.773	2.045	0.730	0.394		

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่าระดับการศึกษามีผลต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด รองลงมาคือ ประถมศึกษา ปริญญาตรี ต่ำกว่าประถมศึกษา และมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคล(รายได้)กับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ (n= 218)

การปฏิบัติตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	รายได้				F	Sig.
	ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	5,000- 10,000 บาท/เดือน	10,001- 15,000 บาท/เดือน	มากกว่า 15,001 บาท/เดือน		
ค่าเฉลี่ย	9.20	8.38	8.72	8.89	6.663	0.000*
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	0.971	1.095	0.971	0.455		

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า รายได้ มีผลต่อการให้ความสำคัญในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน มีการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด รองลงมาคือ มากกว่า 15,001 บาท/เดือน 10,001-15,000 บาท/เดือน และ 5,000-10,000 บาท/เดือน

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการวิสาหกิจชุมชนกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ อธิบายได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการวิสาหกิจชุมชนกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ (n= 218)

การจัดการวิสาหกิจชุมชน (7-S)	b	t	Sig. t
ค่าคงที่	1.863	3.573	0.001
1. กลยุทธ์ (STG)	-0.195	-4.448	0.000*
2. โครงสร้าง (STU)	0.274	3.562	0.001*
3. ระบบ (SYS)	-0.026	-0.554	0.581
4. บุคลากร (STF)	-0.085	-1.134	0.260
5. ทักษะ (SKILL)	-0.032	-0.443	0.659
6. รูปแบบ (STY)	0.247	7.011	0.000*
7. ค่านิยมร่วม (SHARE)	0.590	6.871	0.000*

$R^2 = 0.879$, SEE = 0.43076, F = 104.487, Sig. F = 0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

แบบจำลองการวิเคราะห์

$$SET = b_0 + b_1 STG + b_2 STU + b_3 SYS + b_4 STF + b_5 SKILL + b_6 STY + b_7$$

SHARE

ผลการวิเคราะห์แบบจำลอง

$$SET = 1.863 - 0.195STG + 0.274STU - 0.026 SYS - 0.085STF - 0.032SKILL + 7.011STY + 0.590SHARE$$

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม ได้ร้อยละ 87.9 โดยมีเพียงตัวแปร กลยุทธ์ โครงสร้าง รูปแบบ และค่านิยมร่วมเท่านั้นที่มีผลต่อตัวแปรตาม โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการจัดการวิสาหกิจชุมชนด้านโครงสร้าง รูปแบบ และค่านิยมร่วม จะมีแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสำคัญกับการจัดการวิสาหกิจชุมชนด้านโครงสร้าง รูปแบบ และค่านิยมร่วม น้อยกว่า แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีการจัดการวิสาหกิจชุมชนด้านกลยุทธ์สูงจะมีการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสำคัญกับการจัดการวิสาหกิจชุมชนด้านกลยุทธ์น้อย

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาขออภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์แตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลทางด้าน เพศ การศึกษา รายได้ มีผลต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นผลมาจากการได้รับความรู้ ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นการตีความของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน การได้รับการอธิบายและการเข้าถึงความรู้แตกต่างกัน ความต้องการของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน อันเป็นผลมาจากเป้าหมายของเพศชายและเพศหญิงในการดำเนินชีวิต ซึ่งเพศชายจะมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้มากกว่าเพศหญิง (ตารางที่ 3) การเข้าถึงความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งการศึกษาในระดับสูงจะนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามมากกว่า (ตารางที่ 5) และระดับรายได้ซึ่งระดับรายได้ต่ำสุดและสูงสุดนั้นจะมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้มากกว่าบุคคลที่มีรายได้ระดับกลาง อาจเนื่องมาจากความจำเป็นและความเพียงพอของเงินในการดำรงชีพ (ตารางที่ 6) ซึ่งจากงานวิจัยของ นภาพรณ วงศ์มณี (2553) เรื่อง การนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน กรณีศึกษา ชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ที่พบว่า เพศ ระดับการศึกษา และรายได้ ต่างกันมีความรู้ความเข้าใจและการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้แตกต่างกัน แต่ทางด้านเพศ เพศหญิงจะมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้มากกว่า

สมมติฐานการวิจัยข้อ 2 การจัดการวิสาหกิจชุมชนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดนครสวรรค์ จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการวิสาหกิจชุมชนตามหลัก 7-S มีผลต่อระดับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยจากผลการวิจัย การจัดการวิสาหกิจชุมชนด้านกลยุทธ์ มีผลทำให้การปฏิบัติตามตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุกด้านเกิดลดลง อันเนื่องมาจากการใช้กลยุทธ์ส่วนใหญ่ของวิสาหกิจชุมชนมุ่งเน้นที่การทำการตลาดเพื่อเป้าหมาย คือ ผลกำไร แต่การดำเนินงานในด้านผลิตภัณฑ์ของกลุ่มคือการนำทรัพยากรที่มีในชุมชนมาผลิตเพื่อเป็นการประหยัดต้นทุน วิสาหกิจชุมชนให้ความสำคัญน้อยกว่าข้ออื่น (ตารางที่ 2) ซึ่งหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามเอกสารของ (รงค์ ประพันธ์พงศ์, 2553 : 36) ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก และการได้มาซึ่งกำไรของธุรกิจต้องอยู่บนพื้นฐานของการไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น หรือแสวงหาผลกำไรจนเกินควรจากการเบียดเบียนประโยชน์ของสังคมโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะก่อให้เกิดวิกฤตตามมาตลอดจนให้คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรในธุรกิจอย่างประหยัดและอย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยพบว่า เพศ ระดับการศึกษา และรายได้ของผู้บริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชน นั้นมีผลต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นกลุ่มจึงควรส่งเสริมความรู้ให้แก่เพศหญิง ผู้มีรายได้ระดับกลาง และการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ข้อดีของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

การจัดการวิสาหกิจชุมชนด้านกลยุทธ์ส่งผลให้การนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้นั้นลดลง ผู้บริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจึงควรปรับปรุงกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ศึกษาแนวทางในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการกลามวิสาหกิจชุมชนในการการนำสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน ท้องถิ่น มาใช้เป็นตัวหลักของการดำเนินกลยุทธ์ให้เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

เนื่องจากในการวิจัย ผู้บริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยังมีการวางกลยุทธ์ที่ขัดต่อหลักเศรษฐกิจพอเพียง และยังพบว่ามีบางกลุ่มที่ไม่มีการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในบางรายการการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการวิสาหกิจชุมชนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

ทำการศึกษาถึงความสำเร็จด้านธุรกิจของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเป็นแบบอย่าง และกระตุ้นให้เกิดการนำไปใช้ให้เพิ่มมากขึ้นในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร, สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน . (2555).

การประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน ปี 2556. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2556.

จาก <http://www.sceb.doae.go.th/>

นภาพรรณ วงศ์มณี. (2553). การนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน กรณีศึกษา ชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศิลปากร : กรุงเทพมหานคร.

พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์. (2554). เศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 2.

โทเทิล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น.

รงค์ ประพันธ์พงศ์. (2553). เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร : เบลโล่.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2539). **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร: วิสัทธิ์
พัฒนา. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครสวรรค์. (2555). **บัญชีรายชื่อหมู่บ้าน
เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ปี 2552-2555**.

ศุภพงษ์ ปิ่นเวหา. (2551). **ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานเกษตรอำเภอนครชัยศรี. (2556). **ข้อควรรู้วิสาหกิจชุมชน**. สืบค้นเมื่อ

15 มกราคม 2556, จาก <http://nakhonchaisi.nakhonpathom.doae.go.th/>.